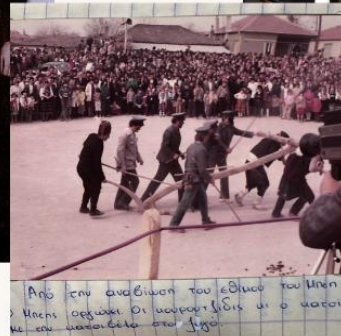

Λαϊκά δρώμενα και παραδοσιακές ενδυμασίες στην Αν. Μακεδονία και Θράκη

Παραδοσιακές ενδυμασίες

Λαϊκά δρώμενα

Το παρόν ψηφιακό αποθετήριο αποτελεί προϊόν του Ερευνητικού Έργου «Λαϊκά Δρώμενα και Παραδοσιακές Ενδυμασίες στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» που ανατέθηκε από την [Περιφερειακή Ένωση Δήμων Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης \(ΠΕΔ ΑΜ-Θ\)](#) στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Το αποθετήριο δημιουργήθηκε με υλικό από πρωτογενή έρευνα, το οποίο βρίσκεται στο [Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.](#) Οι Δήμοι και τα Νομικά τους Πρόσωπα, οι Πολιτιστικοί Φορείς και οι Σύλλογοι, αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος Φορέας ή πολίτης θα έχει πλέον πρόσβαση στο απροστέλαστο μέχρι σήμερα συγκεκριμένο υλικό.

Ν. Μαχά-Μπιζούμη
Επίκουρη Καθηγήτρια
Λαογραφίας
(Λαογραφία: Λαϊκή
Τέχνη),
ΤΙΕ, ΔΠΘ

▶ Από τη δεκαετία του 1970 και εξής,
η ίδρυση των τοπικών πολιτιστικών συλλόγων
στην Ελλάδα,
μέσα στο πλαίσιο του αναπτυσσόμενου μεταπολεμικού
φολκλορισμού, αυξάνει με γοργούς ρυθμούς.
Η διάσωση, η διατήρηση και η διάδοση στοιχείων
του λαϊκού πολιτισμού, όπως οι χοροί,
οι τοπικές ενδυμασίες,
τα έθιμα και οι τελετουργίες αποτελούν
κύριο μέλημά τους.

-
- ▶ Οι τοπικές ενδυμασίες, ως μια διακριτή μορφή υλικότητας της «μικρής Πατρίδας»
 - ▶ αποτέλεσαν εκείνο το δυναμικό εργαλείο, στο πλαίσιο των πρακτικών του φολκλορισμού, γύρω από το οποίο στήθηκε η βιομηχανία κατασκευής «αυθεντικών» αντιγράφων, αλλά και επινόησης ενδυμασιών με τοπική ταυτότητα.
 - ▶ Πρόκειται για ενδυματολογικά σύνολα που δημιουργήθηκαν με διττό σκοπό, από τη μια να συμβάλουν στην ενδυνάμωση του αισθήματος του «συν-ανήκειν», και από την άλλη, να εξυπηρετήσουν τις συμβάσεις των χορευτικών παραστάσεων.

Βασικά ερωτήματα

- ▶ Ποιες ιστορίες όμως, αφηγούνται τα αντίγραφα των τοπικών ενδυμασιών για τις κοινότητες καταγωγής τους;
- ▶ Ποια είναι η πραγματική τους σχέση με τις μορφές και τα σχήματα του ενδυματολογικού πολιτισμού που αυτά αναπαριστούν;
- ▶ Αποτελούν οι ιματιοθήκες σήμερα τον χώρο μελέτης της εξέλιξης των τοπικών ενδυμασιών ή τον χώρο εγκλωβισμού τους σε τυποποιημένα σύνολα μαζικής παραγωγής;

- Από τη πολυμορφία περνάμε στην απόλυτη τυποποίηση.

- ▶ Παραμερίζεται -ή και αγνοείται- το γεγονός ότι (α) πίσω από τα υλικά κατασκευής των ενδυμασιών, τον τρόπο κοπής, τα σχήματα, τα χρώματα και τη διακόσμησή τους υποκρύπτεται η διαπλοκή ιστορικών, οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών και άλλων παραγόντων, όπως επίσης κι ένα σύνολο κανόνων, καταναγκασμών κι απαγορεύσεων, που όρισαν τη διαμόρφωσή τους
- ▶ (Μ. Βρέλλη-Ζάχου και Ν.Μαχά-Μπιζούμη, Έχει η Πρέβεζα τοπική φορεσιά?»))

- και ότι, συνακόλουθα, (β) η πολυμορφία εν τέλει -και η πολυτυπία, κάποτε- των ενδυμασιών μιας κοινότητας εμπεριέχει και μεταδίδει, εικαστικά, πολλαπλά μηνύματα για τον υλικό πολιτισμό της κοινότητας, τις δομές και το αξιακό της σύστημα. Η γνώση αυτών των παραμέτρων απαιτεί και το σεβασμό τους, όταν «αναπαριστάνονται».

Δεν μπορούμε να μιλάμε για αυθεντικά αντίγραφα αλλά για σωστά αντίγραφα.

- ▶ Οι αυθεντικές φορεσιές, που αποτελούν τα πρότυπα για τα αντίγραφά τους, από την κατασκευή ως τη χρήση τους αποτελούν μια αδιάσπαστη αλυσίδα, βιωματική, τεχνολογική, οικονομική, κοινωνική, συμβολική, αξιακή, άμεσα συνδεδεμένη με τον κοινωνικό συντελεστή τους, τον παραγωγό και φορέα τους. Λειτουργούν ως τεκμήρια του υλικού πολιτισμού μιας παραδοσιακής κοινωνίας σε συγκεκριμένο χρόνο.
- ▶ «Ήδη σε αυτή την τεχνητή αναβίωση, που δεν έχει σχέση με μιαν οργανική βιολογία, υπάρχει η συνθήκη της συμβατικότητας που καθιστά όχι μόνο χιμαιρική, αλλά κι άσκοπη την απαίτηση που πολλοί προβάλλουν για αυθεντικές και γνήσιες αναβιώσεις».

Μιχ. Γ. Μερακλής, *Ελληνική λαογραφία. Ήθη και έθιμα*, 1986

- ▶ Τα τελευταία χρόνια, μέσα από τη συμμετοχή μας σε κύκλους σεμιναρίων που διοργανώνονται από φορείς για τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς, φάνηκε
- ▶ ότι οι πολιτιστικοί σύλλογοι έχουν δυναμικό ρόλο στη σύγχρονη διαχείριση της άυλης και υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς μέσα από τις ποικίλες δράσεις τους,
- ▶ μπορούν να γίνουν μοχλός πολιτιστικής παραγωγής και ανάπτυξης που ενδυναμώνει το συλλογικό συμβολικό κεφάλαιο και δημιουργεί προοπτικές διάχυσης του τοπικού πολιτισμού.
- ▶ Επιπλέον, το Ένδυμα (οι θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στην έρευνά του, κοινωνικός και συμβολικός του ρόλος, καθώς και η αναπαραγωγή αντιγράφων των τοπικών ενδυμασιών) διδάσκεται στο ΠΜΣ «ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΡΩΜΕΝΩΝ, ΧΟΡΟΣ» Μάθημα «Ειδικά Θέματα Χορού Ι» ΤΕΦΑΑ ΔΠΘ (Καθηγητής Δ. Γουλιμάρης)

-
- ▶ Για τους παραπάνω λόγους προτείναμε τη δημιουργία ενός ψηφιακού αποθετηρίου, με υλικό
 - ▶ από πρωτογενή έρευνα,
 - ▶ το οποίο είναι απροσπέλαστο για τους Δήμους, τα Νομικά τους Πρόσωπα, τους πολιτιστικούς φορείς και συλλόγους.
 - ▶ Το υλικό βρίσκεται στο Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
 - ▶ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, του ΔΠΘ.

Το έργο

Π.Ε.Δ.
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΑΔΡΟΜΙΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

Αρχική Κατάλογος χειρογράφων Λεξιλόγια ▾ Κατηγορίες

Περιφερειακές ενότητες Βιβλιογραφία ▾ Πληροφορίες ▾

[Αρχική](#) > [Το έργο](#)

Το έργο

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελούν έναν από τους πιο σημαντικούς φορείς προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών πολιτισμού και τοπικής ανάπτυξης. Ο πολιτισμός ως μέσο αειφορικής ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής, βρίσκεται σε τοπικό επίπεδο ευρεία εφαρμογή μέσω του σχεδιασμού της πολιτιστικής πολιτικής που ακολουθεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση μέσα από τον σχεδιασμό και την άσκηση πολιτιστικής πολιτικής με τη δημιουργία πολιτιστικών υποδομών, την εξασφάλιση αναγκαίων πόρων, την ανάληψη και ενθάρρυνση πρωτοβουλιών καθώς και τον συντονισμό πολιτιστικών δράσεων, τη διατήρηση και ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ.

Παράλληλα, από τη δεκαετία του 1970 και εξής, η ίδρυση των τοπικών πολιτιστικών συλλόγων στην Ελλάδα, μέσα στο πλαίσιο του αναπτυσσόμενου μεταπολεμικού φολκλορισμού, αυξάνει με γοργούς ρυθμούς. Η διάσωση, η διατήρηση και η διάδοση στοιχείων του λαϊκού πολιτισμού, όπως οι χοροί, οι τοπικές ενδυμασίες, τα έθιμα και οι τελετουργίες αποτελούν κύριο μέλημά τους. Στο πλαίσιο όμως της τεχνητής αναβίωσης μιας επίπλαστης αυθεντικότητας, η έννοια της παράδοσης συνδέθηκε με στατικότητα, με ρητορικές και στρατηγικές ομοιογένειας.

Τα τελευταία χρόνια φάνηκε ότι οι πολιτιστικοί σύλλογοι έχουν δυναμικό ρόλο στη σύγχρονη διαχείριση της άυλης και υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς μέσα από τις ποικίλες δράσεις τους, μπορούν να γίνουν μοχλός πολιτιστικής παραγωγής και ανάπτυξης που ενδυναμώνει το συλλογικό συμβολικό κεφάλαιο και δημιουργεί προοπτικές διάχυσης του τοπικού πολιτισμού.

Για την επίτευξη του ρόλου τους οι Δήμοι και τα Νομικά τους Πρόσωπα, οι φορείς για τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και οι σύλλογοι επιζητούν να έχουν πρόσβαση σε αρχεία για άντληση στοιχείων που αφορούν σε λαϊκά δρώμενα και τελετουργίες, τις τυποποιημένες δηλαδή συμβολικές πράξεις που τελούνται σε σημαντικές στιγμές στον κύκλο του χρόνου ή στον κύκλο της ζωής με έμφαση στις τελετές διάβασης, με στόχο την παρακολούθηση και την καταγραφή της εξέλιξης αυτών στο πέρασμα του χρόνου. Όπως επίσης, ότι επιζητούν να έχουν γνώση της πολυτιμίας που παρουσιάζεται στα τοπικά ενδυματολογικά συστήματα, με στόχο την αναπαραγωγή των τοπικών ενδυμασιών για την κάλυψη των χορευτικών εκδηλώσεών τους, όχι ως τυποποιημένων ενδυμάτων μαζικής παραγωγής, αλλά ως αντιγράφων που αναδεικνύουν την πολυμορφία των ενδυμασιών μιας κοινότητας, μεταδίδοντας εικαστικά, πολλαπλά μηνύματα για τον υλικό πολιτισμό της κοινότητας, τις δομές και το αξιακό της σύστημα.

Το παρόν ψηφιακό αποθετήριο αποτελεί προϊόν του Ερευνητικού Έργου «Λαϊκά Δρώμενα και Παραδοσιακές Ενδυμασίες στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» που ανατέθηκε από την [Περιφερειακή Ένωση Δήμων Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης \(ΠΕΔ ΑΜ-Θ\)](#) στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Το αποθετήριο δημιουργήθηκε με υλικό από πρωτογενή έρευνα, το οποίο βρίσκεται στο [Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ.](#) Οι Δήμοι και τα Νομικά τους Πρόσωπα, οι Πολιτιστικοί Φορείς και οι Σύλλογοι, αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος Φορέας ή πολίτης θα έχουν πλέον πρόσβαση στο απροσπέλαστο μέχρι σήμερα συγκεκριμένο υλικό.

Αρχική > Επικοινωνία

Επικοινωνία

Περιφερειακή Ένωση Δήμων Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

Διεύθυνση: Στίλπωνος Κυριακίδη 17, Κομοτηνή, 69132

Τηλέφωνα: 2531021975

Ηλεκτρονική διεύθυνση: info@pedamth.gr

URL: <https://www.pedamth.gr/>

Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Διεύθυνση: Παναγή Τσαλδάρη 1 – Κομοτηνή 69132, 1ος όροφος

Ταχυδρομική διεύθυνση: ΤΘ 214 – Κομοτηνή 69132

Τηλέφωνα: 25310-39377, εσωτ. 74377

Ηλεκτρονική διεύθυνση: lafsaheduth@gmail.com

URL: <https://www.he.duth.gr/el/node/848>

Αρχική > Ερευνητική ομάδα

Ερευνητική ομάδα

Το προσωπικό της ερευνητικής ομάδας αποτελούνταν από μέλη ΔΕΠ και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης:

A/A	Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Ιδιότητα στο έργο
1	Εμμανουήλ Βαρβούνης	Καθηγητής Δ.Π.Θ.	Επιστημονικά Υπεύθυνος Έργου
2	Αθηνά Μαχά	Επ. Καθηγήτρια Δ.Π.Θ.	Αναπλ. Ε.Υ. Έργου
3	Αθανάσιος Κούγκουλος	Επ. Καθηγητής Δ.Π.Θ.	Μέλος Ομάδας Έργου
4	Κυριάκος Σγουρόπουλος	Ε.ΔΙ.Π. Δ.Π.Θ.	Υπεύθυνος σχεδιασμού και ανάπτυξης ψηφιακού αποθετηρίου

Αρχική > Κατάλογος χειρογράφων

Κατάλογος χειρογράφων

Αναζήτηση δήμων και κοινοτήτων

Εφαρμογή

Τοποθεσία	Κατηγορία	
ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ, Δ. ΔΡΑΜΑΣ, Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Ανδρικό, Γυναικείο, Υπόδεση, Κόμμωση, Καλλωπισμός	Προβολή
ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΥ, Δ. ΔΡΑΜΑΣ, Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Ανδρικό, Γυναικείο, Υπόδεση, Καλλωπισμός	Προβολή
ΔΡΑΜΑΣ, Δ. ΔΡΑΜΑΣ, Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Ανδρικό, Γυναικείο, Υπόδεση, Κόμμωση, Καλλωπισμός	Προβολή
ΠΑΓΟΝΕΡΙΟΥ, Δ. ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ, Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Ένδυμα, Ανδρικό, Γυναικείο, Καλλωπισμός, Κόμμωση	Προβολή
ΔΡΑΜΑΣ, Δ. ΔΡΑΜΑΣ, Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Ανδρικό, Γυναικείο, Υπόδεση, Κόμμωση	Προβολή
ΚΑΛΑΜΠΑΚΙΟΥ, Δ. ΔΟΞΑΤΟΥ, Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Γυναικείο, Υπόδεση, Κόμμωση, Καλλωπισμός	Προβολή
ΚΑΛΑΜΩΝΟΣ, Δ. ΔΟΞΑΤΟΥ, Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Ανδρικό, Γυναικείο, Υπόδεση, Κόμμωση, Καλλωπισμός	Προβολή
ΔΡΑΜΑΣ, Δ. ΔΡΑΜΑΣ, Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Ανδρικό, Γυναικείο, Υπόδεση, Κόμμωση, Καλλωπισμός	Προβολή
ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ, Δ. ΔΡΑΜΑΣ, Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Υπόδεση, Κόμμωση, Καλλωπισμός, Ανδρικό, Γυναικείο	Προβολή
ΖΥΓΟΥ, Δ. ΚΑΒΑΛΑΣ, Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Ανδρικό, Γυναικείο, Υπόδεση, Κόμμωση	Προβολή
Δ. ΑΒΔΗΡΩΝ, Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Υπόδεση, Κόμμωση	Προβολή
ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ, Δ. ΔΡΑΜΑΣ, Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Υπόδεση, Κόμμωση, Καλλωπισμός, Ανδρικό, Γυναικείο	Προβολή
ΣΟΥΦΛΙΟΥ, Δ. ΣΟΥΦΛΙΟΥ, Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Ανδρικό, Γυναικείο, Υπόδεση, Κόμμωση	Προβολή
Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ, Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Τοπικές ενδυμασίες, Ένδυμα, Ανδρικό, Γυναικείο, Κόμμωση	Προβολή

► Στόχοι του έργου

- Ανάδειξη διαφορετικών εκδοχών (παραλλαγών) στα κατά τόπους δρώμενα και τις τοπικές ενδυμασίες
- Συμβολή στη διάχυση των τοπικών πολιτισμών και των ιδιαιτεροτήτων τους
- Ενδυνάμωση του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των πολιτιστικών φορέων και συλλόγων ως κύριων μοχλών διαχείρισης της άυλης και υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς

-
- ▶ Σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ψηφιακή διαδικτυακή πλατφόρμα, η οποία εξυπηρετεί ως σύστημα συλλογής και δημοσιοποίησης ψηφιοποιημένου υλικού.
 - ▶ Η πλατφόρμα έχει ως σκοπό τη δημιουργία μιας υποδομής για την τεκμηρίωση, διασύνδεση και παρουσίαση ψηφιοποιημένου πολιτιστικού υλικού.
 - ▶ Η πλατφόρμα θα μπορεί να ενσωματώσει και να παρέχει ελεύθερα κείμενο, γραφικά, εικόνες, βίντεο, ήχο και μεταδεδομένα.

-
- ▶ Το αποθετήριο έχει ως σκοπό εκτός από τη μακροπρόθεσμη διατήρηση των ψηφιακών αντιγράφων των χειρογράφων, τη διάθεσή τους στο παγκόσμιο ιστό, παρέχοντας τη δυνατότητα σύνθετης αναζήτησης στα τεκμήρια που περιέχει.
 - ▶ Για την οργάνωση και ευκολότερη αναζήτηση του περιεχομένου σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ένα μοντέλο δεδομένων που στηρίχτηκε στο διαδεδομένο μοντέλο Dublin Core, το οποίο επεκτάθηκε με περιγραφικά μεταδεδομένα για το περιεχόμενο των χειρόγραφων. Δημιουργήθηκαν λεξιλόγια για τις ιδιότητες των τοπικών ενδυμασιών με σκοπό την ευκολότερη αναζήτηση με όρους.
 - ▶ Τα λεξιλόγια που δημιουργήθηκαν αφορούν την τοπική ονομασία, τα υλικά κατασκευής και την περίσταση χρήσης. Επίσης η τοπική ενδυμασία χωρίζεται σε κατηγορίες όπως ένδυμα, υπόδεση, κόμμωση και καλλωπισμό.

- ▶ Από το σύνολο (περίπου 3500) των χειρογράφων συλλογών πρωτογενούς λαογραφικού υλικού του "Λαογραφικού Αρχείου" του Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
- ▶ Εντοπίστηκαν οι συλλογές υλικού που συνδέονται με οικισμούς των υπό εξέταση Νομών της Περιφέρειας. Έγινε αποδελτίωση συστηματική, με τη συνεργασία μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, του τμήματος των χειρογράφων που εμπεριέχει ενδυματολογικές πληροφορίες.
- ▶ Στη συνέχεια δημιουργήθηκε κατάλογος των αρχείων προς ψηφιοποίηση και καταγραφή του περιεχομένου τους. Σκανάρονται οι αντίστοιχες σελίδες, και κατηγοριοποιείται το υλικό με βάση το είδος των πληροφοριών και τον γεωγραφικό άξονα, ώστε να είναι δυνατή ταυτοχρόνως η θεματική και τοπογραφική αναζήτησή του. Παράλληλα, ετοιμάστηκε ειδική ηλεκτρονική βάση για την εισαγωγή των δεδομένων.

Αρχική εικόνα

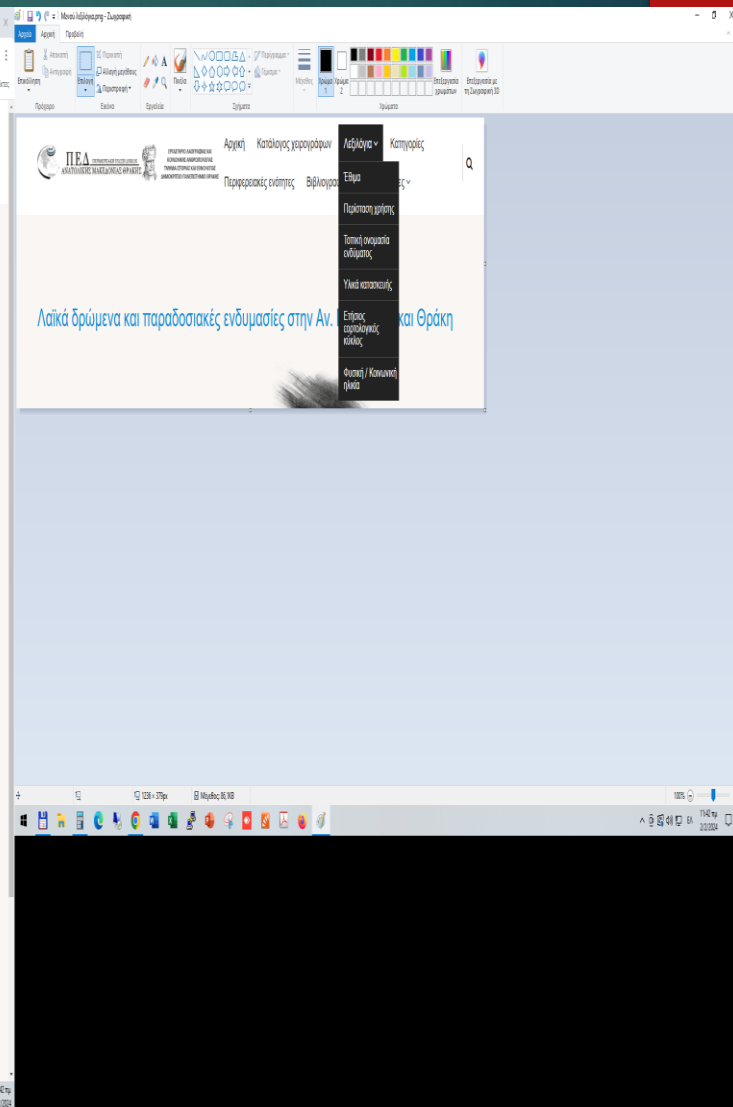

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

[Αρχική](#) [Κατάλογος χειρογράφων](#) [Λεξιλόγια](#) ∨ [Κατηγορίες](#)

[Περιφερειακές ενότητες](#) [Βιβλιογραφία](#) ∨ [Πληροφορίες](#) ∨

Q

Π.Ε.Δ.
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΗΜΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

Αρχική Κατάλογος χειρογράφων Λεξιλόγια ∨ Κατηγορίες
Περιφερειακές ενότητες Βιβλιογραφία ∨ Πληροφορίες ∨

[Αρχική](#) > [Κατηγορίες](#)

Κατηγορίες

Τίτλος	Πλήθος χειρογράφων
Τελετουργίες	612
Τοπικές ενδυμασίες	323

Π.Ε.Δ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΗ ΔΗΜΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

Αρχική Κατάλογος χειρογράφων Λεξιλόγια ∨ Κατηγορίες

Περιφερειακές ενότητες Βιβλιογραφία ∨ Πληροφορίες ∨

[Αρχική](#) > Κατηγορίες

Περιφερειακές ενότητες

Τίτλος	Πλήθος χειρογράφων
Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	154
Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	258
Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	236
Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	139
Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	151

Τοπικές ενδυμασίες από ΖΥΓΟΥ, Δ. ΚΑΒΑΛΑΣ, Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	ΖΥΓΟΥ Δ. ΚΑΒΑΛΑΣ Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	a.kougkoulos	1463
Τοπικές ενδυμασίες από ΜΕΣΟΡΟΠΗΣ, Δ. ΠΑΓΓΑΙΟΥ, Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	ΜΕΣΟΡΟΠΗΣ Δ. ΠΑΓΓΑΙΟΥ Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	a.kougkoulos	1458
Τοπικές ενδυμασίες από ΠΕΤΡΟΠΗΓΗΣ, Δ. ΝΕΣΤΟΥ, Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	ΠΕΤΡΟΠΗΓΗΣ Δ. ΝΕΣΤΟΥ Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	a.kougkoulos	1440
Τοπικές ενδυμασίες από ΝΕΑΣ ΚΑΡΒΑΛΗΣ, Δ. ΚΑΒΑΛΑΣ, Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΕΑΣ ΚΑΡΒΑΛΗΣ Δ. ΚΑΒΑΛΑΣ Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	a.kougkoulos	1430
Τοπικές ενδυμασίες από ΑΜΙΣΙΑΝΩΝ, Δ. ΠΑΓΓΑΙΟΥ, Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	ΑΜΙΣΙΑΝΩΝ Δ. ΠΑΓΓΑΙΟΥ Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	a.kougkoulos	1428
Τελετουργίες από Π.Ε. ΕΒΡΟΥ, Δ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ Δ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ	antoiosi1	385
Τελετουργίες από Π.Ε. ΕΒΡΟΥ, Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	antoiosi1	355
Τελετουργίες από Π.Ε. ΕΒΡΟΥ, ΣΤΕΡΝΑΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ ΣΤΕΡΝΑΣ	antoiosi1	350
Τελετουργίες από Π.Ε. ΕΒΡΟΥ, ΤΥΧΕΡΟΥ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ ΤΥΧΕΡΟΥ	antoiosi1	344

Έτος καταγραφής

2004-05

Επώνυμο

Καρανίκα

Όνομα

Αθανασία

Αρ. χειρογράφου

1594

Κατηγορία

[Τοπικές ενδυμασίες](#)

[Ένδυμα](#)

[Ανδρικό](#)

[Γυναικείο](#)

[Υπόδεση](#)

[Κόμμωση](#)

[Καλλωπισμός](#)

Τοπική ονομασία ενδυμασίας

[Αμπάς](#)

[Πουτούρια](#)

Υλικά κατασκευής

[Μαλλί](#)

[Δαντέλα](#)

[Ασήμι](#)

[Βελούδο](#)

[Δέρμα](#)

Περίσταση χρήσης

[Καθημερινή](#)

[Γιορτινή](#)

Μενού λεξιλόγια

Π.Ε.Δ.
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

Αρχική

Κατάλογος χειρογράφων

Λεξιλόγια ▾

Κατηγορίες

Περιφερειακές ενότητες

Βιβλιογραφία

Έθιμα

Εξες ▾

Περίσταση χρήσης

Τοπική ονομασία
ενδύματος

Υλικά κατασκευής

Ετήσιος
εορτολογικός
κύκλος

Φυσική / Κοινωνική
ηλικία

Λαϊκά δρώμενα και παραδοσιακές ενδυμασίες στην Αν. Μακεδονία και Θράκη

[Αρχική](#) > Περίσταση χρήσης

Περίσταση χρήσης

Name	Πλήθος χειρογράφων
Άλλη	65
Γιορτινή	168
Εποχική μετακίνηση	1
Εργασία	88
Καθημερινή	151
Λεχώνα	3
Νιόπαντρη	17
Νυφική	44
Πένθιμη	37
Στολισμός σπιτιού	10

Αρχική > Τοπική ονομασία ενδύματος

Τοπική ονομασία ενδύματος

Name	Πλήθος χειρογράφων
Αντερί	10
Βράκα	19
Βρακί	6
Βρακοζώνα	3
Γαλέτσια	11
Γιαμουρλούκα	10
Γιασάδες	1
Γιμινιά	18
Γιορντάνι	4
Εντερί	2
Ζωνάρι	47
Καλπάκι	5
Καπούδι	1
Κατασάρκι	4
Καφτάνι	8
Κιλότα	5
Κοντογούνια	10
Κοντοτσούραπα	3
Κουντούρια	25
Μαγλικά	3
Μαμούκες	3
Μεντενές	1
Μισοφούστες	1

Αρχική > Υλικά κατασκευής

Υλικά κατασκευής

Name	Πλήθος χειρογράφων
Αμπάς	13
Ασήμι	50
Βαμβάκι	119
Βελούδο	51
Γαϊτάνι	10
Δαντέλα	57
Δέρμα	164
Δίμιτο	7
Επίρραφες κορδέλες	38
Καννάβι	1
Κετσές	1
Λάστιχο	64
Λινάρι	5
Λινό	11
Λουστρίνι	3
Μαλλί	195
Μάλλινα στρίμματα	32
Μεταλλικά ελάσματα	12
Μέταλλο	69
Μετάξι	79
Ξύλο	56
Πανί	1
Πέτρα	11

Π.Ε.Δ.
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΔΟΞΗ ΔΗΜΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΟΓΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

[Αρχική](#) [Κατάλογος χειρογράφων](#) [Λεξιλόγια](#) [Κατηγορίες](#)

[Περιφερειακές ενότητες](#) [Βιβλιογραφία](#) [Πληροφορίες](#)

[Αρχική](#) > [Φυσική / Κοινωνική ηλικία](#)

Φυσική / Κοινωνική ηλικία

Name	Πλήθος χειρογράφων
Αρραβωνιασμένη /ος	11
Ελεύθερη /ος	38
Ηλικιωμένη /ος	38
Μεσήλικη/ ας	3
Μεσόκαιρη	3
Νέα/ ος	21
Παντρεμένη/ ος	39

Taxonomy term tree

Αναζήτηση

- ▶ ☐ Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ
- ▶ ☐ Π.Ε. ΕΒΡΟΥ
- ▶ ☐ Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ
- ▶ ☐ Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ
- ▲ ☐ Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ
 - ▶ ☐ Δ. ΑΡΡΙΑΝΩΝ
 - ▶ ☐ Δ. ΙΑΣΜΟΥ
 - ▶ ☐ Δ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
 - ▶ ☐ Δ. ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ-ΣΑΠΩΝ

Selected entities:

Αποθήκευση

Taxonomy term tree

Αναζήτηση

- ▲ ☐ Τοπικές ενδυμασίες
 - ▲ ☐ Ένδυμα
 - ☐ Ανδρικό
 - ☐ Γυναικείο
 - ☐ Υπόδεση
 - ☐ Κόμμωση
 - ☐ Καλλωπισμός
 - ☐ Τελετουργίες

Selected entities:

Αποθήκευση

Αναζήτηση

- ☐ Άλλη
- ☐ Αρραβωνιασμένη
- ☐ Γιορτινή
- ☐ Γυναίκα που θέλει να καρπίσει
- ☐ Ελεύθερη (τσούπρα)
- ☐ Εποχική μετακίνηση
- ☐ Εργασία
- ☐ Καθημερινή
- ☐ Κρατερός γάμος
- ☐ Λεχώνα
- ☐ Μεσόκαιρη
- ☐ Νιόπαντρη
- ☐ Νυφική
- ☐ Παντρεμένη
- ☐ Πένθιμη
- ☐ Στολισμός σπιτιού

ε αυτ

Taxonomy term tree

Αναζήτηση

- ☐ Ασήμι
- ☐ Βαμβάκι
- ☐ Βελούδο
- ☐ Δαντέλα
- ☐ Δέρμα
- ☐ Επίρραφες κορδέλες
- ☐ Λάστιχο
- ☐ Λινάρι
- ☐ Λινό
- ☐ Μαλλί
- ☐ Μάλλινα στρίμματα
- ☐ Μεταλλικά ελάσματα
- ☐ Μέταλλο
- ☐ Μετάξι
- ☐ Ξύλο
- ☐ Πέτρα
- ☐ Χάντρες

Selected entities:

Αποθήκευση

Καλλωπισμός:

«Οι γυναίκες περιποιούνταν τον εαυτό του, κάθονταν, έβαζαν τα μαλλιά τους στο σκαφίδι (=ξύλινο αντικείμενο που το είχαν σκάψει μέσα για να βάζουν νερό να λούζονται οι γυναίκες) που δεν τα έκοβαν, τα έλουζαν και τα χτένιζαν. Μία δεύτερη γυναίκα πήγαινε από πίσω της και της έκανε μία ή δύο πλεξίδες, μία αριστερά και μία δεξιά. Μετά τα μάζευε στο κεφάλι κότσο γύρω γύρω με κάτι φουρκέτες που σκάλωναν σταθερά στο κεφάλι. Στο κεφάλι τέλος, φορούσαν τη μαντίλα για να μην φαίνονται τα μαλλιά.»

Παναγιώτης Καραγεωργίου

Εικόνες

Μενού

Π.Ε.Δ.
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

Αρχική Κατάλογος χειρογράφων Λεξιλόγια ∨ Κατηγορίες
Περιφερειακές ενότητες

Βιβλιογραφία ∨

Πληροφορίες ∨

Λαϊκά δρώμενα
Ανατολικής
Μακεδονίας -
Θράκης

Θρακικές
ενδυμασίες

Τα περιοδικά
Θρακικά και
Αρχαίον Θράκης

Λαϊκά δρώμενα και παραδοσιακές ενδυμασίες στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη

[Αρχική](#) > Βιβλιογραφία για τις θρακικές ενδυμασίες

Βιβλιογραφία για τις θρακικές ενδυμασίες

Β. Δεληγιάννης, «Η ντυμασιά της γυναίκας στη Θράκη», *Αρχείον Θρακικού Λαογραφικού και Γλωσσικού Θησαυρού* 4 (1937-1938), σ. 350-359.

Αλ. Κυριακίδου-Νέστορος, *Τα υφαντά της Μακεδονίας και της Θράκης*, Ε.Ο.Ε.Χ., Αθήνα 1964.

Αγγ. Γιαννακίδου, *Θρακιώτικα κεντήδια*, Αθήνα 1985.

Ν. Μαχά-Μπιζούμη, «Οι παραδοσιακές ενδυμασίες της Θράκης ως φορείς πολλαπλών και σύνθετων νοημάτων», στο Ευτέρπη Στάντσιου και Πηνελόπη Καμπάκη-Βουγιουκλή (επιμ.), *Πρακτικά 18ου Πανελληνίου Συνεδρίου Λυκείου των Ελληνίδων – Παράρτημα Ξάνθης* (Ξάνθη, 21-24 Σεπτεμβρίου 2017), εκδ. Σπανίδη, Ξάνθη 2019, σ. 51-59.

Ν. Μελίδου-Κεφαλά, «Η γυναικεία παραδοσιακή φορεσιά από το Μέγα Ζαλούφι», *Εθνογραφικά* 7 (1989), σ. 67-95

Ν. Μελίδου-Κεφαλά, «Η σημειολογική λειτουργία της παραδοσιακής γυναικείας φορεσιάς. Ένα παράδειγμα από τη Θράκη», *Πρακτικά Στ' Συμποσίου Λαογραφίας του Βορειοελλαδικού Χώρου*, ΙΜΧΑ, Θεσσαλονίκη 1991, σ. 229-262.

Ν. Μελίδου-Κεφαλά, «Παραδοσιακές ενδυμασίες της Θράκης», *Ημερολόγιο του Λυκείου των Ελληνίδων*, Αθήνα 2002, χωρίς σελίδες,

Ν. Μελίδου-Κεφαλά, «Μπογιατζήδες από το Άκαλαν στο Ν. Έβρου. Συμβολή στη μελέτη της παραδοσιακής τεχνολογίας και κοινωνίας», *Πρακτικά 3ου Διεθνούς Συμποσίου Θρακικών Σπουδών με θέμα τη Μεταβυζαντινή Θράκη*, Κομοτηνή 25-30 Μαΐου 1998 (Κομοτηνή, 2005), σ. 57-94.

Γ. και Β. Πρανσιόδη, «Οι παραδοσιακές φορεσίες από το Καβακλί της Ανατολικής Ρουμελίας (Βόρειας Θράκης)», *Ενδυματολογικά* 1 (2000), σ. 146-161.

Ελ. Ρωμαίου-Καρασταμάτη, «Αμοιβαία επίδραση θρακικών εθίμων και θρακικής ενδυμασίας», *Πρακτικά Β' Συμποσίου Λαογραφίας του Βορειοελλαδικού Χώρου*, Θεσσαλονίκη 1976, σ. 197-203.

Κ. Ρωμαίος, «Οι τσεβρέδες της Θράκης: το πρόβλημα της καταγωγής», *Πρακτικά Β' Συμποσίου Λαογραφίας του Βορειοελλαδικού Χώρου*, Ι.Μ.Χ.Α., Θεσσαλονίκη 1976, σ. 481-496.

Ελ. Φιλιππίδη, «Αστικά και χωριάτικα διακοσμητικά θέματα της Θράκης», *Πρακτικά Β' Συμποσίου Λαογραφίας του Βορειοελλαδικού Χώρου*, Ι.Μ.Χ.Α., Θεσσαλονίκη 1976, σ. 501- 504,

Ελ. Φιλιππίδη, *Ο κεντητός διάκοσμος της καβακλιώτικης φορεσιάς*, Αθήνα 1986,

Γήσ. Παπαγεωργίου, *Ελληνικές Παραδοσιακές Φορεσίες – Θράκη*, τόμος 2, Ελληνοαμερικανική Ένωση, Αθήνα 2010.

-
- ▶ Κατά περίπτωση το καταγεγραμμένο υλικό τεκμηριώθηκε και με βιβλιογραφικές αναφορές σε μελέτες και άρθρα των Θρακικών περιοδικών λαογραφικού ενδιαφέροντος, που ήδη έχουν ψηφιοποιηθεί από το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (Θρακικά, Αρχείον του Θρακικού Λαογραφικού και Γλωσσικού Θησαυρού:
 - ▶ <https://www.he.duth.gr/el/page/ta-periodika-thrakika-arheion-thrakikoy-laografikoyglossikoy-thisayroy>)
 - ▶ ή έχουν ψηφιοποιηθεί και αναρτηθεί στο διαδίκτυο από άλλους φορείς (Θρακικά Χρονικά από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας:
 - ▶ <https://www.greeklanguage.gr/periodika/mags/thrakika>).

-
- ▶ Μετά την παράδοση του έργου, υπάρχει η δυνατότητα εμπλουτισμού της ψηφιακής πλατφόρμας μέσα από ένα ειδικά διαμορφωμένο περιβάλλον χρήστη, το οποίο επιτρέπει σε χρήστες με τα κατάλληλα διαπιστευτήρια να ενημερώνουν συγκεκριμένους τομείς της πλατφόρμας που αφορούν πληροφορίες για τον φορέα και ανακοινώσεις για δραστηριότητες, εκθέσεις και εκδηλώσεις των συλλόγων που συνεργάζονται με τον φορέα.